Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет

ЗВІТ З МОДУЛЬНОЇ РОБОТИ №1

із дисципліни «Обчислювальний інтелект» на тему «Дослідження побудови класифікатора та регресора методом kнайближчих сусідів (k-nn)»

мета «Вивчити можливості аналізу даних з використанням касифкатора та регресора методом k-найближчих сусідів (k-nn)»

Виконав:

Студент: Гадевич Володимир

Групи: КНм-11

Зміст

Вступ	3
Завдання 1. Створення KNN – класифікатора у Python	4
Завдання 2. Створення KNN – регресора у Python	10
Висновок	15

Вступ

Вивчення побудови класифікатора та регресора за допомогою методу кнайближчих сусідів (k-nn) є ключовим етапом у дослідженні обчислювального інтелекту. Метод k-nn, який базується на концепції схожості між прикладами даних, вважається одним із простіших та ефективних алгоритмів машинного навчання для класифікації та регресії.

Мета даної роботи полягає у дослідженні можливостей аналізу даних з використанням класифікатора та регресора, побудованих за допомогою методу k-найближчих сусідів (k-nn). У ході виконання дослідження буде реалізовано класифікатор та регресор k-nn у середовищі програмування Python.

Під час роботи буде створено класифікатор KNN на мові програмування Руthon, виконано завантаження бази даних, проведено необхідні операції над даними і визначено оптимальне значення К для досягнення найкращих показників якості класифікації на тестовій вибірці. Також буде розроблено регресор KNN у Python, визначено оптимальне значення К для досягнення найкращих показників якості регресії на тестовій вибірці та проведено візуалізацію отриманих результатів.

Завдання 1. Створення KNN – класифікатора у Python

Розробити програмну реалізацію Python, яка забезпечує виконання наступних кроків:

- 1. Завантажити базу параметрів квітів Iris DataSet
- 2. Перемішати записи у завантаженій базі
- 3. Нормалізувати параметри Ігіз
- 4. Розділити існуючі записи на навчальну і тестові вибірки
- 5. Навчити KNN-класифікатор з різними значеннями K
- 6. Вибрати величину К для найкращих показників якості класифікацій у тестовій вибірці

Крок. 1 — Завантажити базу параметрів квітів Iris DataSet

Ігіѕ DataSet - це набір даних, який включає інформацію про деякі характеристики квітів ірису. Цей набір даних є одним з найвідоміших у галузі машинного навчання та статистики і часто використовується для тестування та демонстрації алгоритмів класифікації. Ігіѕ dataset є одним з вбудованих наборів даних у бібліотеці scikit-learn у Python. Ви можете встановити цю бібліотеку, використовуючи рір:

pip install -U scikit-learn

Для перевірки чи вірно ми встановили бібліотеку можна запустити код наданий в допоміжному файлу «hometask_knn.ipynb» і отримуємо такий результат:

Рисунок 1.1 — Перевірка встановленої бібліотеки

Крок 2 — Перемішати записи у завантаженій базі

Для перемішування записів у базі Iris dataset використовуємо функцію shuffle з бібліотеки numpy.

Рисунок 1.2 — Результат успішного перемішування даних

У цьому коді permutation - це випадкова перестановка індексів довжини даних. Потім ми застосовуємо цю перестановку до ознак (X) та міток класів (y), щоб перемішати їх у відповідності з цією перестановкою. Тепер X_shuffled та y_shuffled містять перемішані дані та мітки класів відповідно.

Крок 3 — Нормалізувати параметри Iris

Для нормалізації параметрів квітів ірису потрібно використати бібліотеку scikit-learn, за її допомогою можна використовувати стандартну нормалізацію, яка полягає у відніманні середнього значення і поділі на стандартне відхилення кожного параметра.

Оновимо вже існуючий код. X_shuffled - це перемішані ознаки, які були отримані на попередньому етапі. Клас StandardScaler нормалізує кожен параметр так, щоб його середнє значення стало рівним 0, а стандартне відхилення - 1. Метод fit_transform використовується для обчислення середнього та стандартного відхилення параметрів і одночасної нормалізації даних.

Рисунок 1.3 — Нормалізування параметрів Iris

Крок 4 — Розділити існуючі записи на навчальну і тестові вибірка

Для того, щоб розділити записи в базі даних на навчальну і тестову, потрібно послідовно виконати кроки 1, 2, 3, а саме реалізувати перемішування записів, нормалізацію параметрів та розділення на навчальну та тестову вибірки.

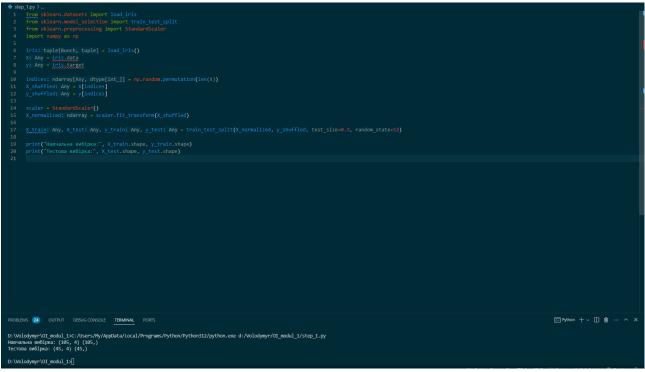

Рисунок 1.4 — Розділення вибірки на тестову та навчальну

Після виконання коду ми можемо бачити повідомлення в терміналі:

Навчальна вибірка: (105, 4) (105,)

Тестова вибірка: (45, 4) (45,)

Крок 5 — Навчити KNN-класифікатор з різними значеннями K

Для навчання KNN-класифікатора спочатку потрібно стоврити список різних значень К. Потім запустити цикл навчання та оцінки класифікатора для кожного значення К. Для кожного значення К ми створюємо KNN-класифікатор, навчаємо його на навчальних даних, прогнозуємо класи для тестових даних, обчислюємо точність класифікації та виводимо результати

```
1 fgg sklarm_delayster logic layer logic jirs
2 from sklarm_model_palent on layer train_test.polit
3 from sklarm_model_palent on layer train_test.polit
4 from sklarm_reprocessing layer to standardscalar
4 from sklarm_reprocessing layer to standardscalar
5 from sklarm_reprocessing layer to standardscalar
6 from sklarm_reprocessing layer to standardscalar
7 from sklarm_reprocessing layer to standardscalar
8 januar cannot be standardscalar
9 januar cannot be standardscalar
9 januar cannot sklarm_reprocessing layer to standardscalar
10 januar cannot sklarm_reprocessing layer to standardscalar
10 januar cannot sklarm_reprocessing layer to standardscalar
11 januar cannot sklarm_reprocessing layer to standardscalar
12 januar cannot sklarm_reprocessing layer to standardscalar
13 januar cannot sklarm_reprocessing layer to standardscalar
14 januar cannot sklarm_reprocessing layer to standardscalar
15 januar cannot sklarm_reprocessing layer to standardscalar
16 januar cannot sklarm_reprocessing layer to standardscalar
17 januar cannot sklarm_reprocessing layer to standardscalar
18 januar cannot sklarm_reprocessing layer to standardscalar
19 januar cannot sklarm_reprocessing layer to standardscalar
19 januar cannot sklarm_reprocessing layer to standardscalar
19 januar cannot sklarm_reprocessing layer laye
```

Рисунок 1.5 — Результат навчання

Після запуску програми ми бачимо результат обробки даних у терміналі:

```
K=1 Точність класифікації: 0.9111111111111111 K=2 Точність класифікації: 0.9111111111111111 K=3 Точність класифікації: 0.911111111111111 K=5 Точність класифікації: 0.911111111111111 K=9 Точність класифікації: 0.955555555555555
```

Крок 6 — Вибрати величину К для найкращих показників якості класифікацій у тестовій вибірці

Щоб вибрати найкращу величину К для найкращих показників якості класифікації у тестовій вибірці, ми можемо обирати ту величину К, яка має найвищу точність класифікації на тестовій вибірці. Для цього перебираємо різні значення К і зберігаємо найкращу точність та відповідну величину К. В результаті циклу ми виводимо найкращу величину К та відповідну точність.

Рисунок 1.6 — Повний код програми

В цьому коді ми успішно об'єднали всі пройдені кроки та створили KNN – класифікатора у Python. Після запуску коду у термінал виводиться результат обробки даних:

Рисунок 1.7 — Результат роботи коду виведений у термінал

За результатами роботи у першому завданні - Створення KNN – класифікатора у Python ми отримали наступні результати:

Навчальна вибірка: (105, 4) (105,)

Тестова вибірка: (45, 4) (45,)

К = 1 Точність класифікації: 1.0

K = 2 Точність класифікації: 0.977777777777777

K = 3 Точність класифікації: 0.97777777777777

K = 5 Точність класифікації: 0.9777777777777

K = 9 Точність класифікації: 0.95555555555556

Найкраща величина К: 1

Точність класифікації для найкращої величини К: 1.0

Завдання 2. Створення KNN – регресора у Python

Розробити програмну реалізацію Руthon, яка забезпечує виконання наступних кроків:

- 1. Згенерувати вибадковий набір даних в діапазоні 1000 значень
- 2. Нормалізувати значення.
- 3. Розділити існуючі записи на навчальну і тестові вибірки
- 4. Навчити KNN-регресор з різними значеннями К
- 5. Вибрати величину К для найкращих показників якості регресії у тестовій вибірці
- 6. Здійснити візуалізації отриманих

Крок 1 — Згенерувати випадковий набір даних в діапазоні 1000 значень

Генеруємо за допомогою випадкового набору дані в діапазоні до 1000 значень. Для цього ми можемо скористатися бібліотекою NumPy. Та вказуємо вивести перші 20 елементів згенерованих даних.

Рисунок 2.1 — Вивід частки згенерованих даних

Крок 2 — Нормалізувати значення

Для виконання другого кроку, а саме проведення нормалізування значення ми можемо використати стандартне відхилення та середнє значення. Реалізувавши код, який використовує ці значення для нормалізації нашого

випадкового набору даних. Він виведе перші 20 нормалізованих значень для перевірки у термінал:

Рисунок 2.2 — Нормалізація даних

Крок 3 — Розділити існуючі записи на навчальну і тестові вибірки

Щоб розділити вже існуючі запис на навчальну і тестові вибірки ми можемо скористатися функцією train_test_split з бібліотеки sklearn. Ось як ми можемо зробити це:

```
### 1 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022 | 10022
```

Рисунок 2.3 — Виконання коду

У цьому коді ми використовуємо розділили наші дані на навчальну та тестову вибірки у співвідношенні 80/20 відповідно і отримали в результаті:

Навчальна вибірка: (700,) Тестова вибірка: (300,)

Крок 4 — Навчити KNN-регресор з різними значеннями K

На цьому кроці всі ми навчаємо KNN-регресор з різними значеннями K від 1 до 10 та оцінюємо якість прогнозів за допомогою середньоквадратичної помилки (MSE).

```
□ Python + ~ □ 値 ··· ^ >
```

Рисунок 2.4 — Результат навчання KNN-регресора

Після запуску коду ми можемо бачити результат обчислень виведений у термінал:

```
Навчальна вибірка: (700,)
Тестова вибірка: (300,)
```

K = 1, MSE = 0.0K = 2, MSE = 0.0

K = 3, MSE = 3.835229582635894e-06

K = 4, MSE = 1.030717950333402e-05

K = 5, MSE = 1.8102283630041593e-05

K = 6, MSE = 3.16406440567464e-05

K = 7, MSE = 5.2988784233561684e-05

K = 8, MSE = 7.946116291523799e-05K = 9, MSE = 0.00010000006022872921

K = 10, MSE = 0.00011708955915787457

Крок 5 — Вибрати величину К для найкращих показників якості регресії у тестовій вибірці

Для вибору оптимального значення К за найкращими показниками якості регресії у тестовій вибірці було порівняно середньоквадратичну помилку (MSE)

для різних значень К. Потім виберемо те значення К, для якого MSE найменше. У цьому кроці ми проходимо по різним значенням К від 1 до 10, навчаємо модель за кожним значенням К, оцінюємо якість за допомогою MSE і обираємо те значення К, для якого MSE найменше.

Рисунок 2.5 — Реалізація кроку №5

Крок 6 — Здійснити візуалізації отриманих

Для візуалізації отриманих даних потрібно використати бібліотеку Matplotlib Також ось повний код програми для вирішення завдання №2:

Рисунок 2.6 — Повний код із варіантом візуалізації графіком

Давайте створимо два варіанти візуалізації результатів графік — рис. 2.7 та діаграму — рис. 2.8

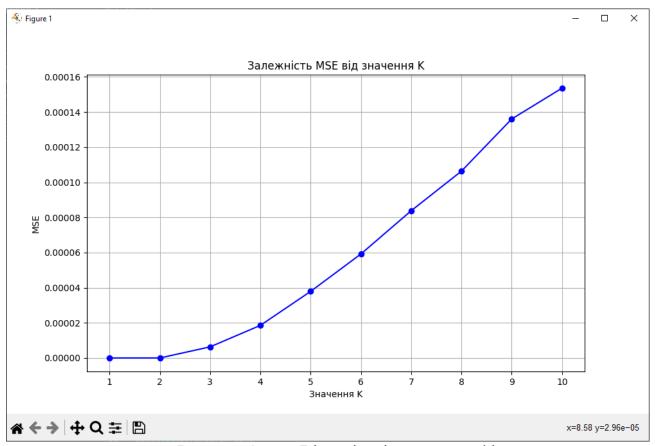

Рисунок 2.7 — Візуалізація даних графіком

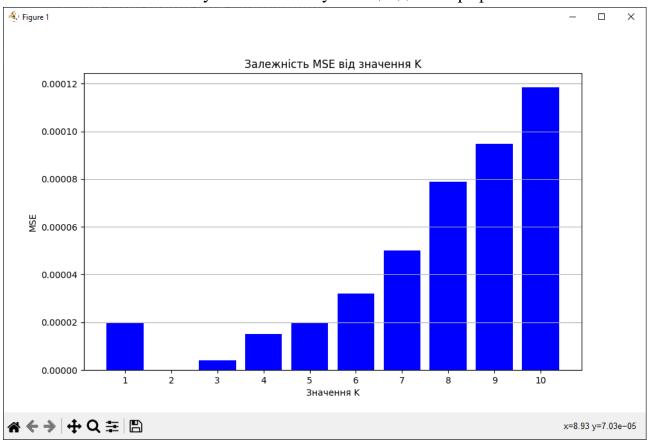

Рисунок 2.8 — Візуалізація даних діаграмою

Як ми бачимо обидві візуалізації ε однаковими тому робота виконана правильно.

Висновок

В цій роботі ми на практиці вивчили, як побудувати класифікатор та регресор за допомогою методу k-найближчих сусідів (k-nn) Виконали дослідження можливостей аналізу даних. У ході виконання було реалізовано класифікатор та регресор k-nn у середовищі програмування Python.

Під час роботи було виконані основні операції пов'язані із аналізом даних на мові програмування Руthon, виконано завантаження бази даних, проведено необхідні операції над даними і визначено оптимальне значення К для досягнення найкращих показників якості класифікації на тестовій вибірці та проведено візуалізацію отриманих результатів.